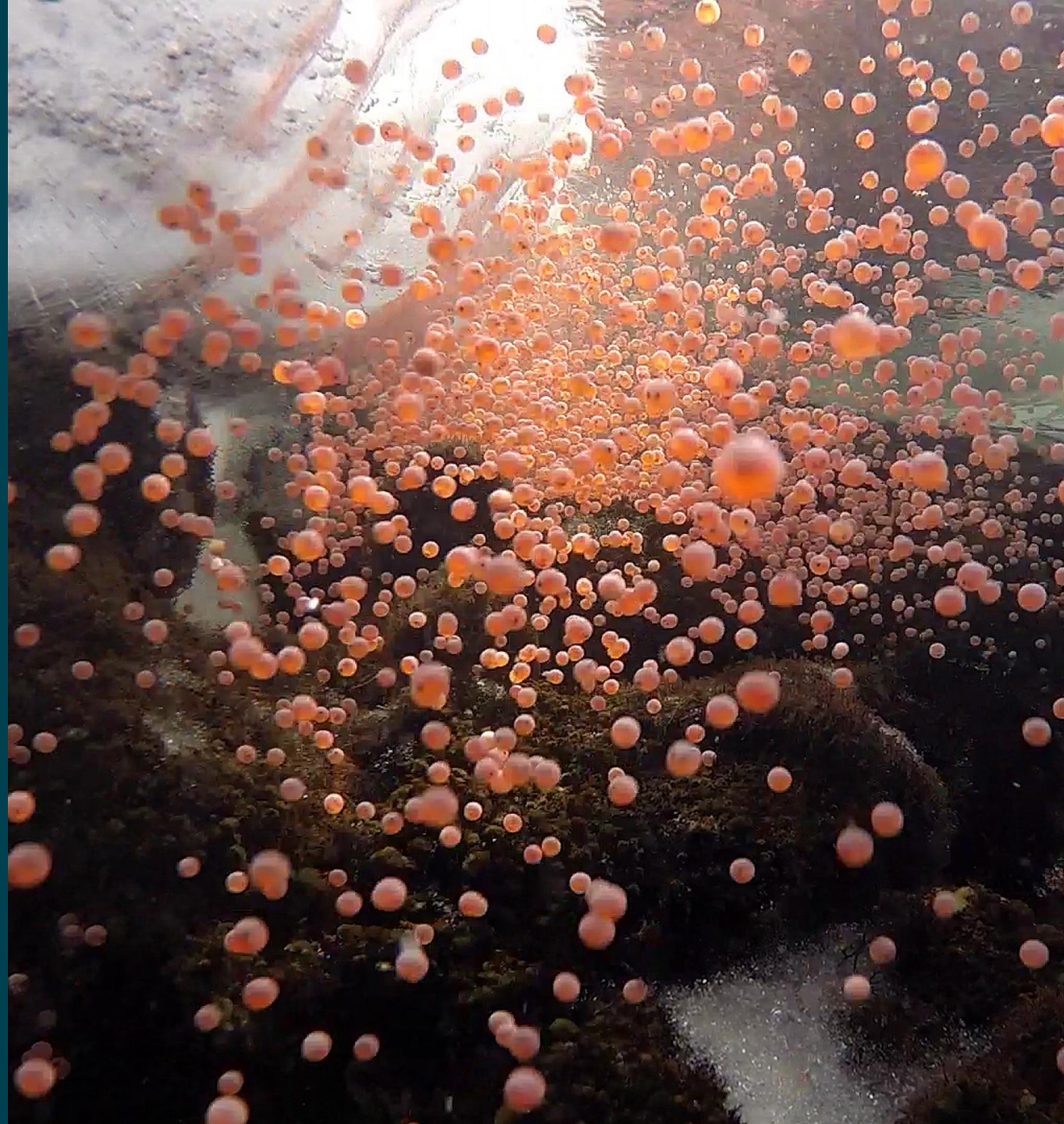

Inarijärven kalastuksen rakenteelliset muutokset

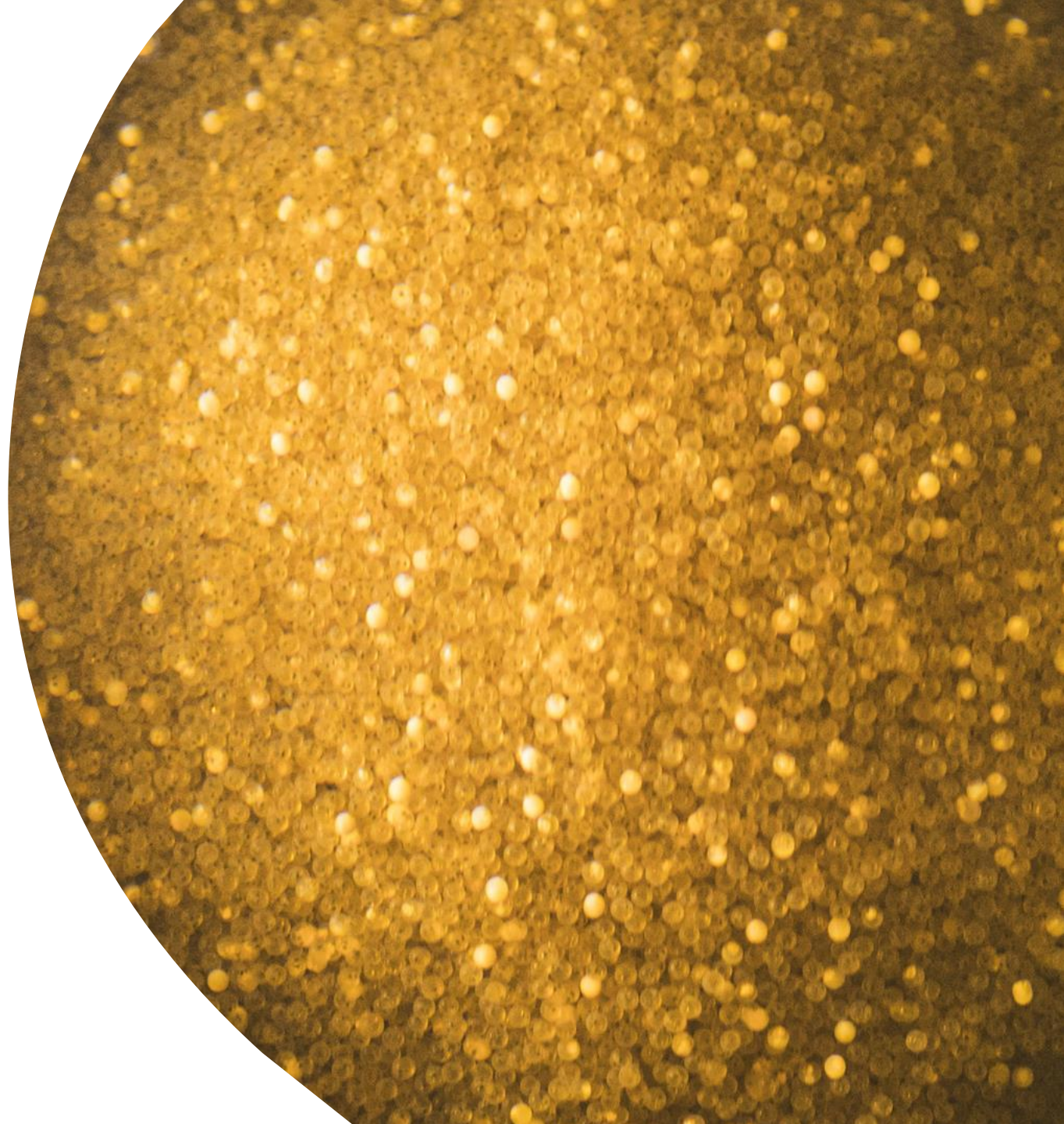
Nico Alioravainen, tutkija, FT

Luonnonvarakeskus / Vaelluskalat & rakennetut joet

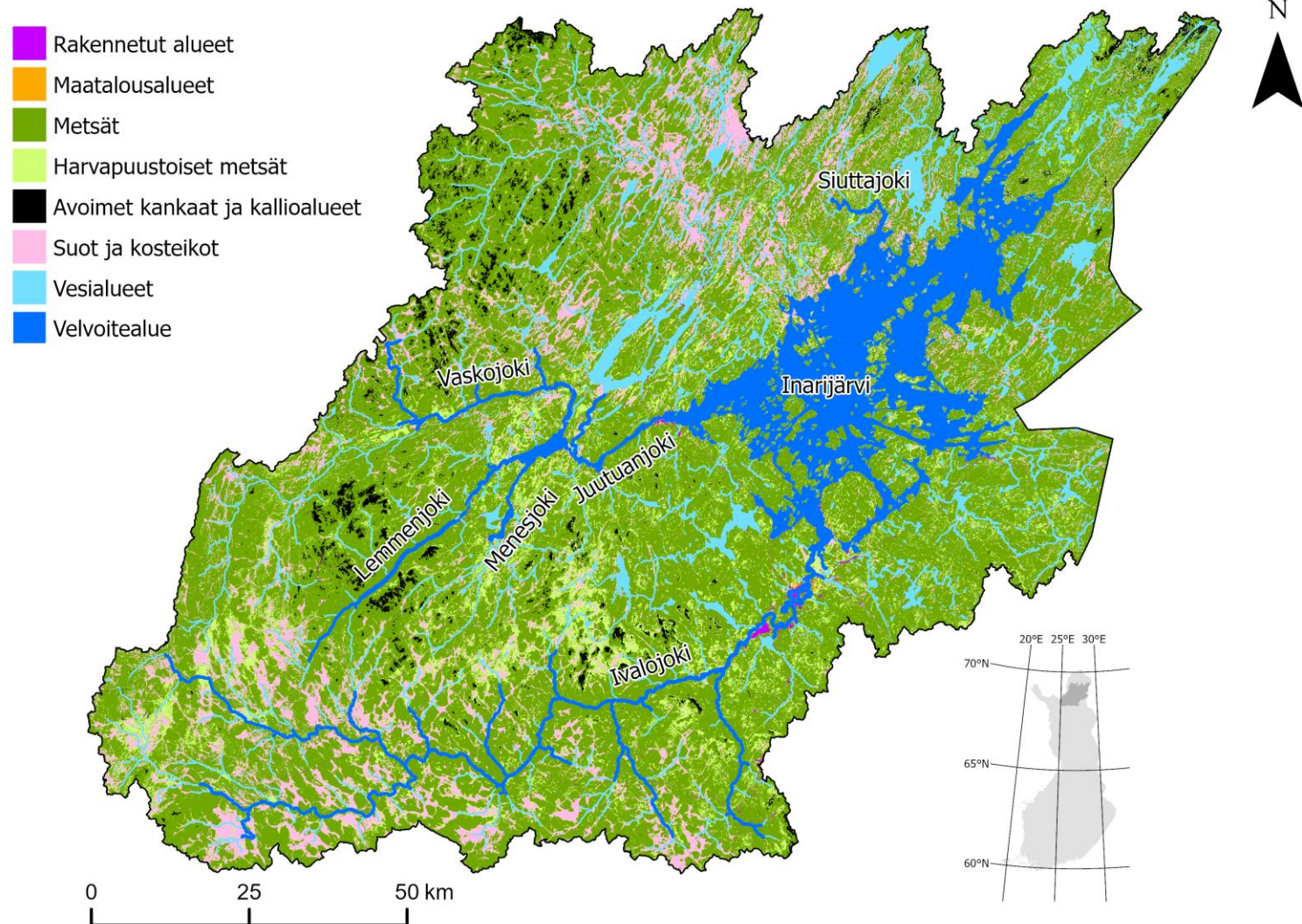
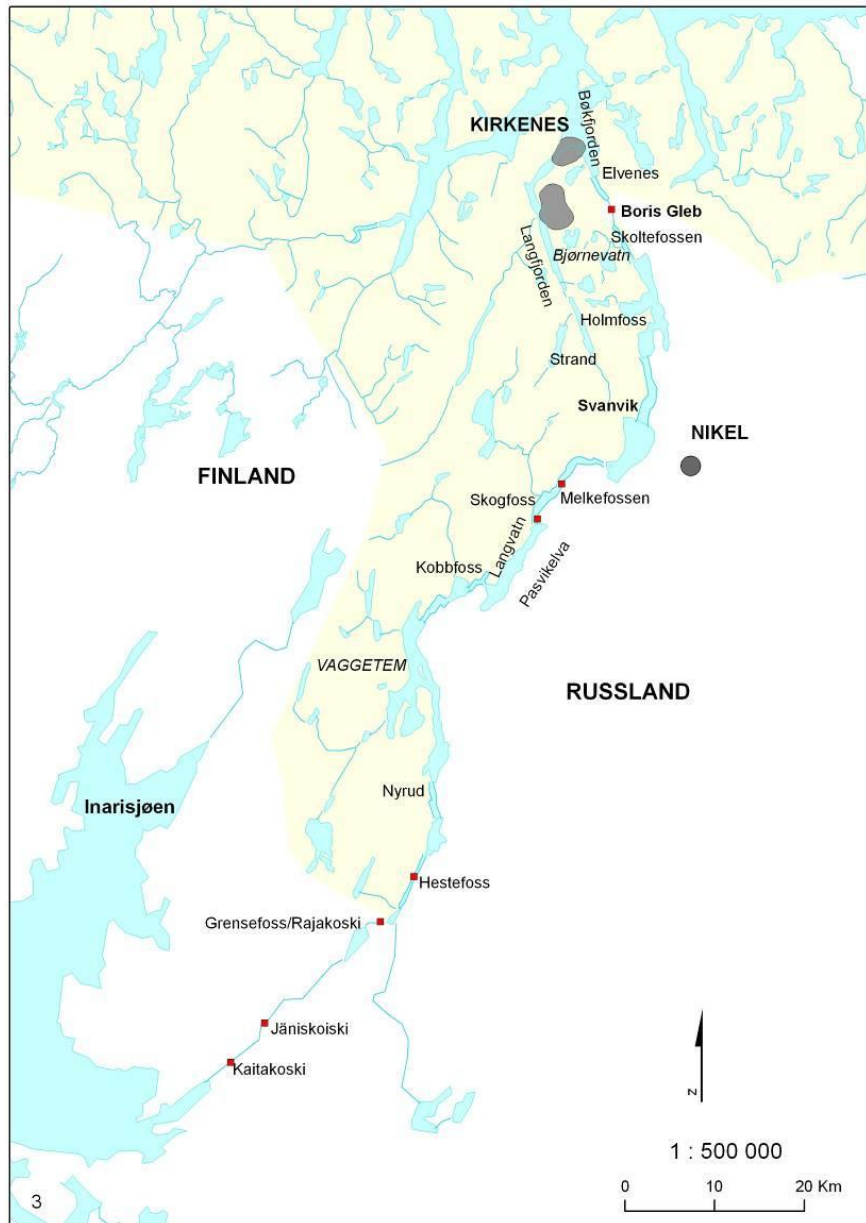
13.11.2025 Lapin Kalatalousaluepäivät

Miksi (Inarijärveen) istutetaan kalaa?

Säännöstelty järvi → kalatalousvelvoite = istutusohjelma

- **Taimenvelvoite (JUU; IVA; SIU) á 90g (3-v): 115 000/vuosi**

- **Siikavelvoite (*Ivalojoen pohjasiika*) á 4 g (1-k) 1 084 000/vuosi**

- **Nieriävelvoite á 5 g (1-k): 250 000/vuosi**

Inarijärvi toimii mallina säännösteltyjen vesialueiden kalatalousvelvoitteen hoidolle.

Inarijärven kalatalousvelvoite, ja sen toteutumisen seuranta on mittakaavassaan Suomen kattavin. Luonnonvarakeskuksen toteuttama istutusvelvoite ja istutusten tuloksellisuuden tarkkailu toimii suunnannäyttäjänä ja vertailuna myös muiden vesialueiden velvoitteenhoidolle.

Velvoiteistutuksissa huolehditaan monimuotoisuudesta

Inarijärven velvoiteistukkaat ovat peräisin alueen alkuperäisistä kalakannoista, ja tuotannossa käytettävät emokalastot uusitaan säännöllisesti. Näin suojellaan vesistön alkuperäisten kalakantojen alueellista sopeutumista ja vältetään istukkaiden laitostumista.

Tarkkailutulokset ohjaavat kalakantojen hoitoa

Tuloksellisuuden tarkkailu pohjaa kaikkien istukkaiden merkintään ja kattavaan näytteenottoon. Tarkkailutulokset antavat kalatalousviranomaiselle tarvittavaa tietoa istutuksiin perustuvan kalatalousvelvoitteen hoidon muuttamiseksi ja ohjaavat kalatalousaluetta kalastuksen säätelyssä.

"Inarijärveen laskevissa joissa elää edelleen elinvoimaiset ja kalastusta säädellysti kestävät vaeltavat järvitaimenkannat ainoana Suomessa."

Tutkimuspäällikkö Nico Alioravainen

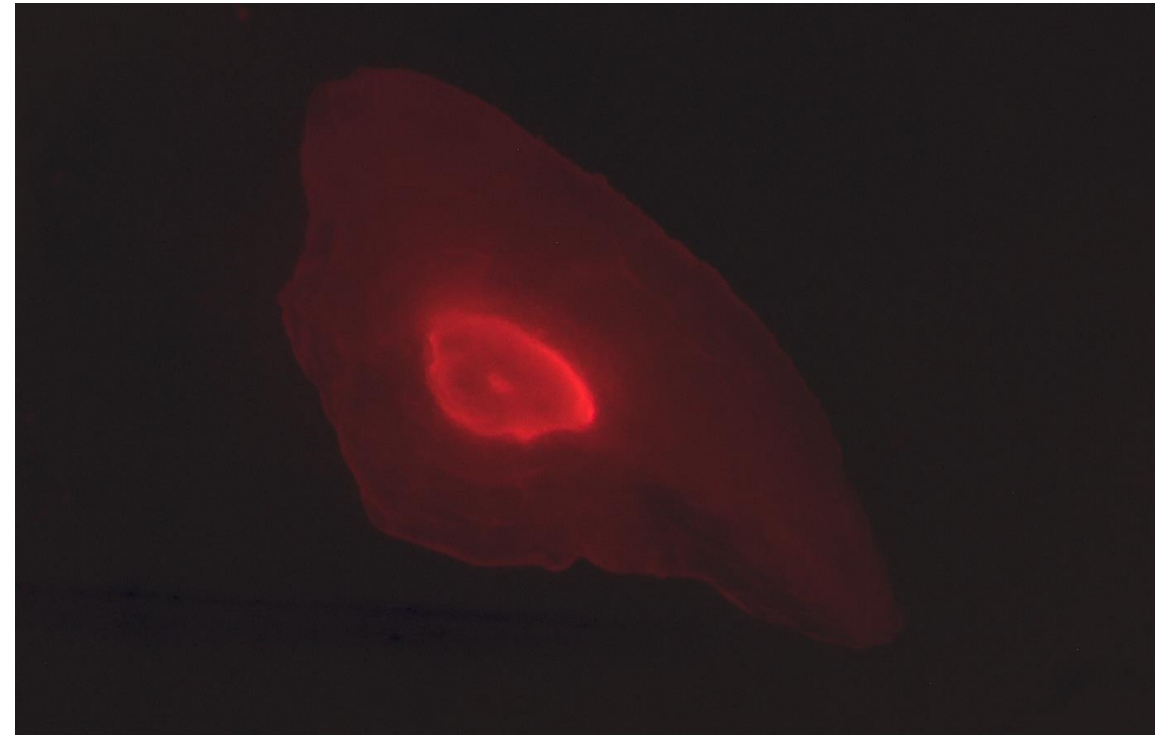
Muutokset saaliissa

Istutustuoton arviointi ei ole nopeaa eikä vaivatonta:

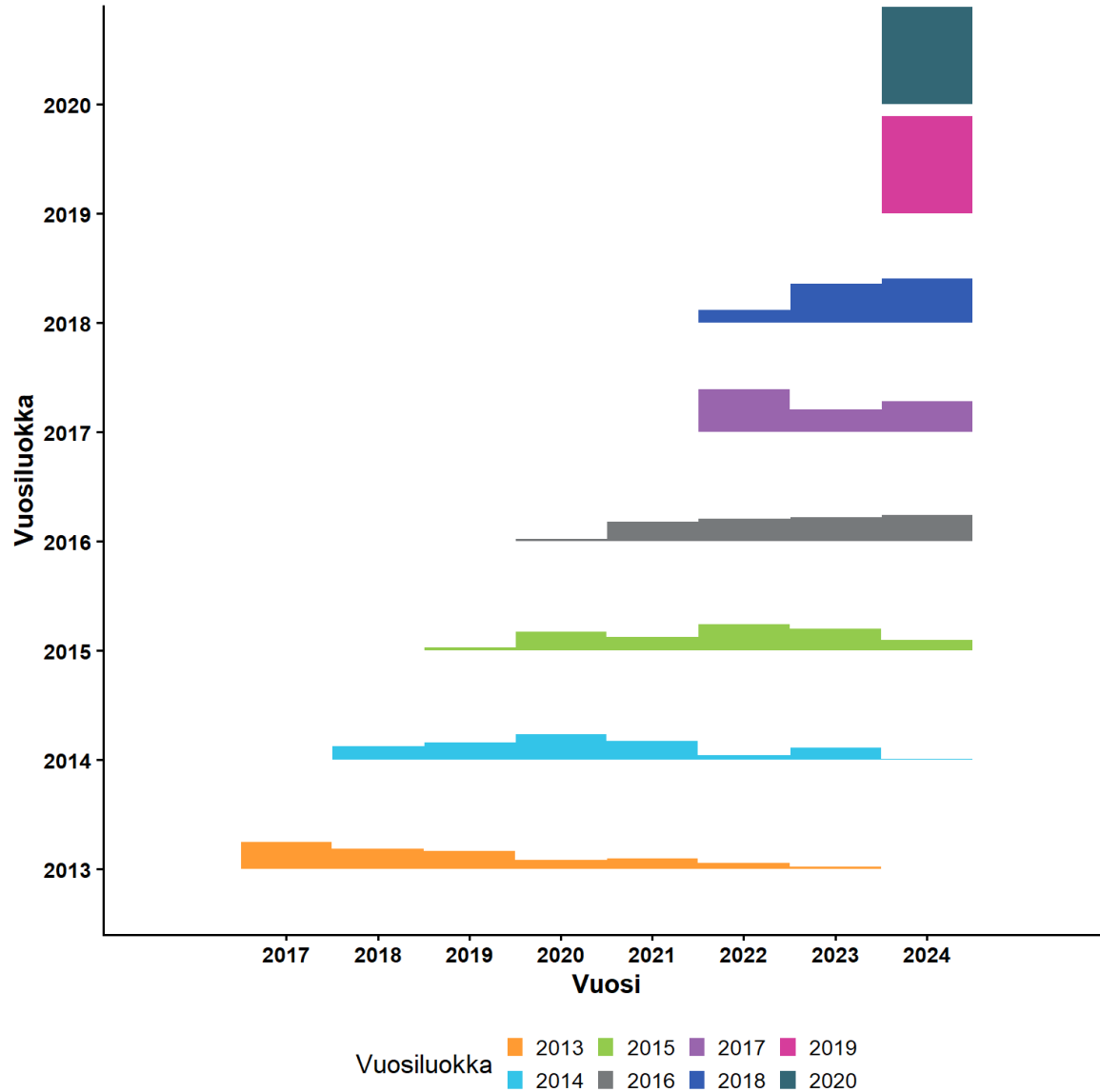
Haastavat lajit

- Pitkäikäisiä lajeja
 - Kasvu istutuskoosta kalastuskokoon kestää vuosia
 - Vuosiluokka tuottaa saalista aina nelivuotiaasta kymmenvuotiaaksi saakka, eli n. 6-7 vuotta
- Vaatii suuren näytekoon, jotta kohortin osuus vuosisaaliista voidaan arvioida

Istukkaat saadaan selville merkintöjen avulla

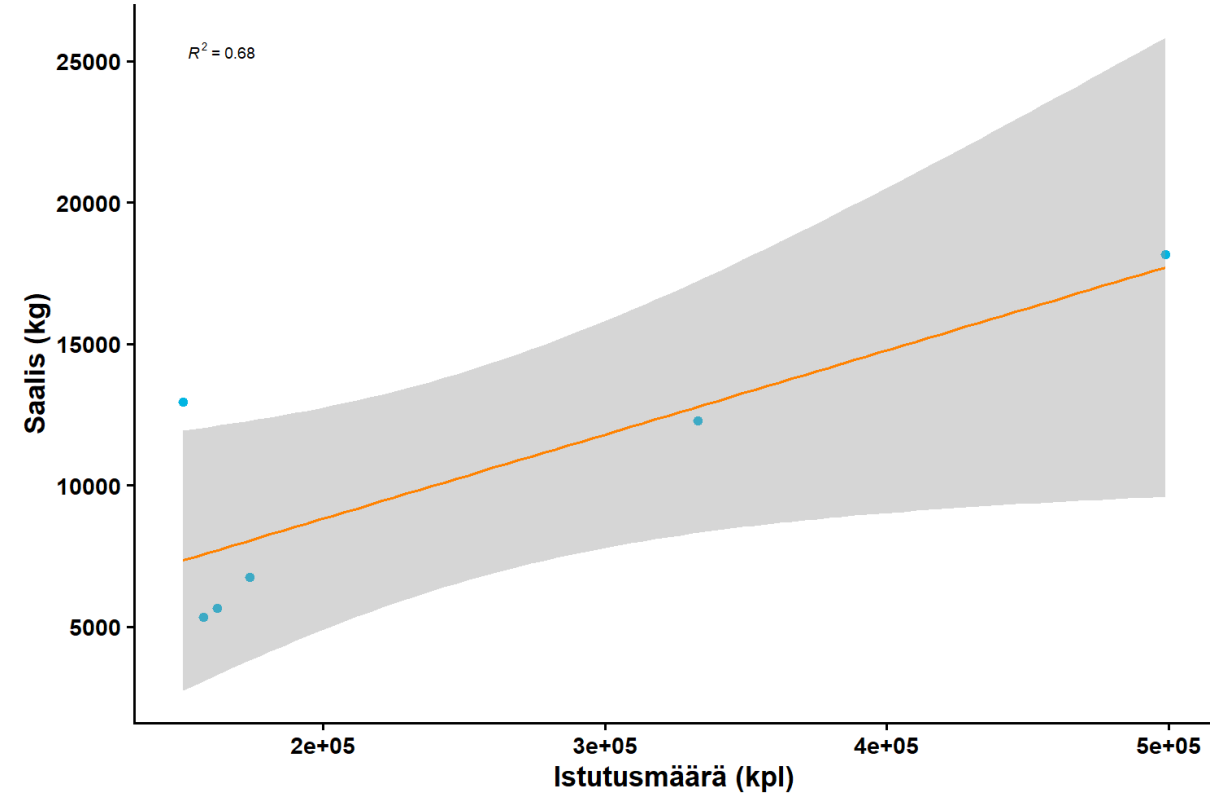
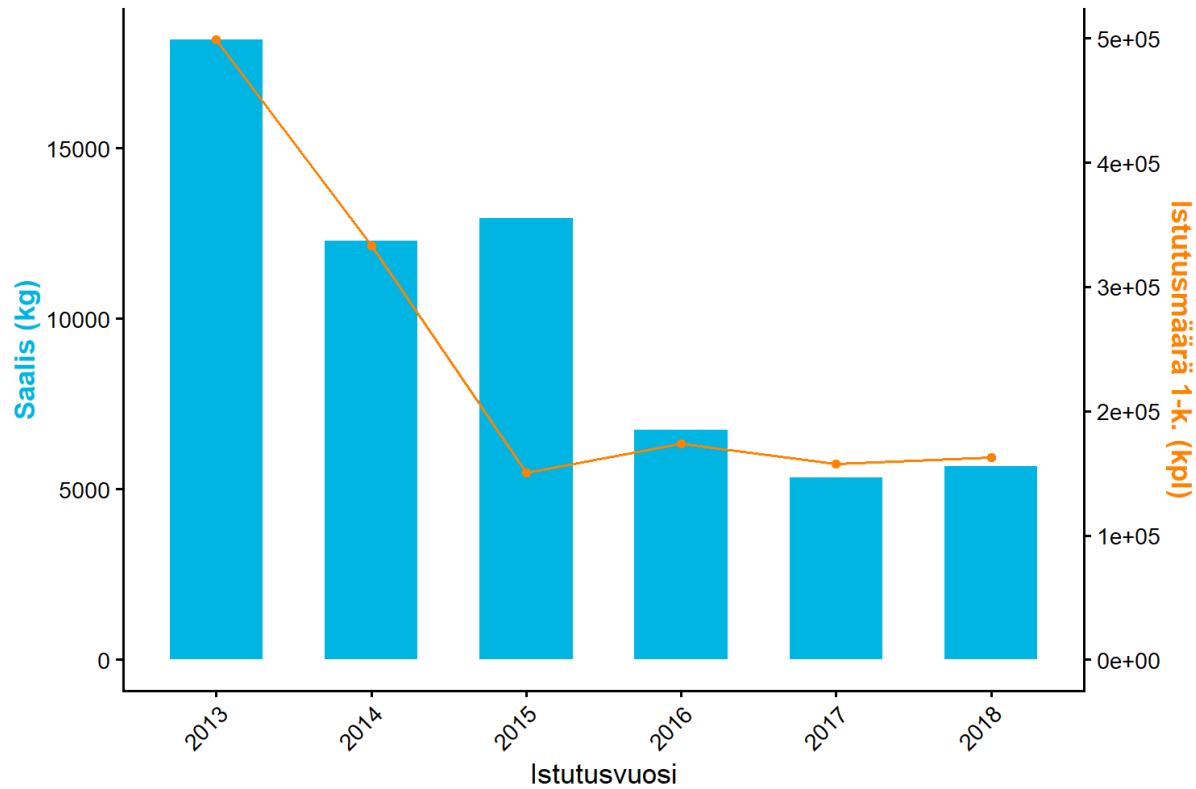
E.g. siikaistukkaat 2013 → saalistuoton kokonaisarvioon n. 10 vuoden päästä!

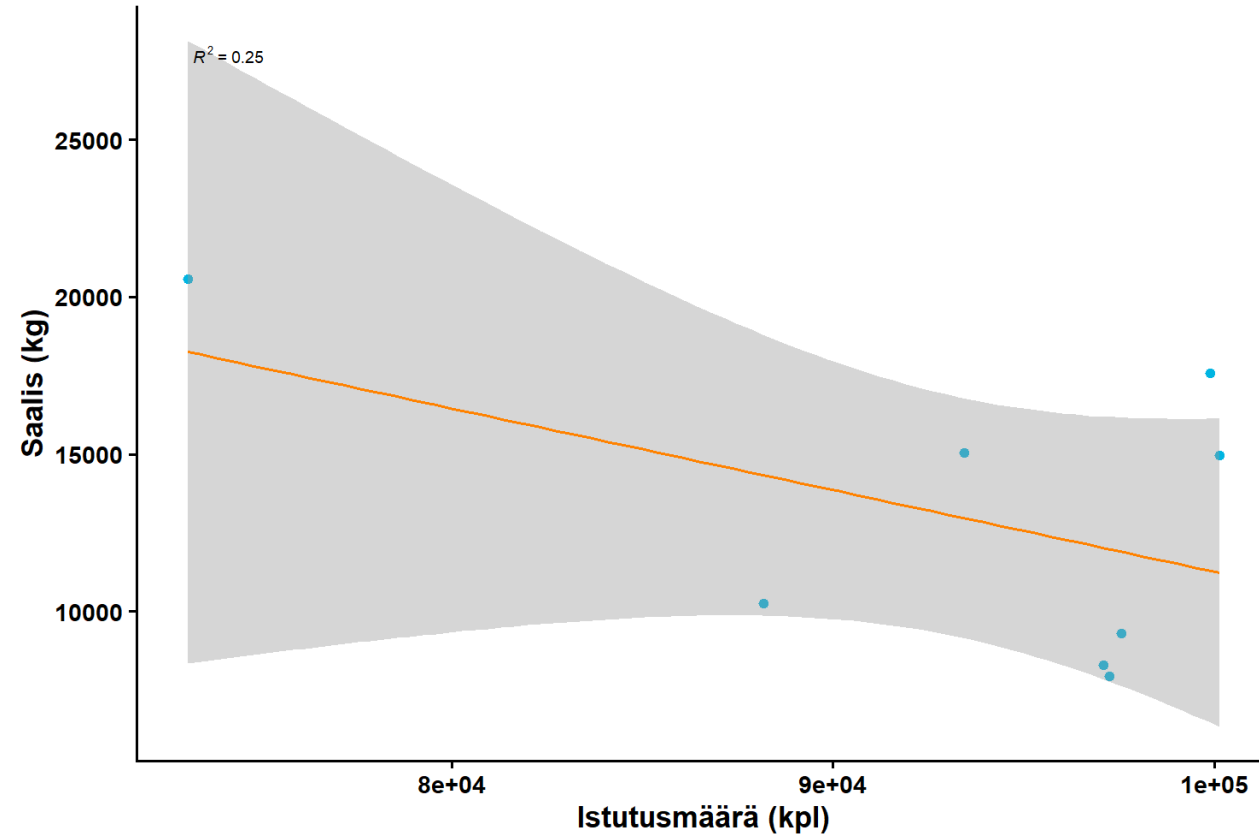
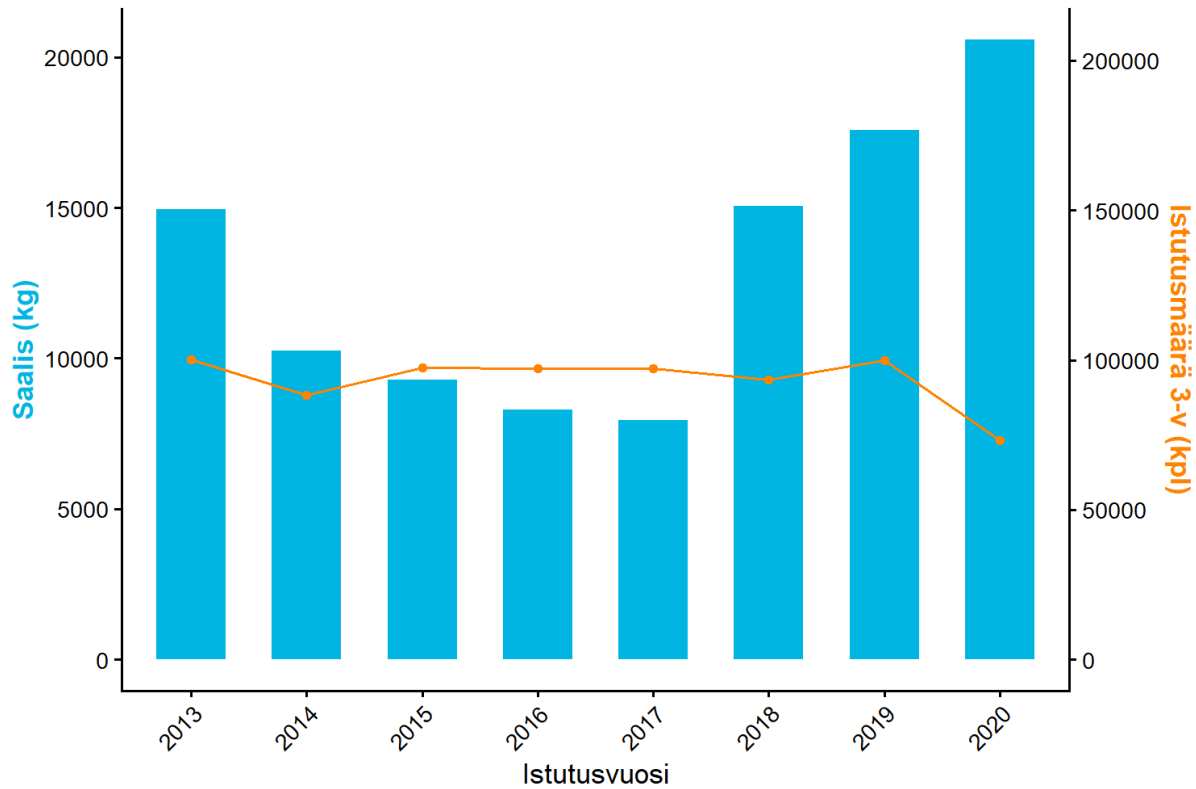

Enemmän istutuksia, enemmän saalista?

Siian vuosiluokkakohtainen saalistuotto

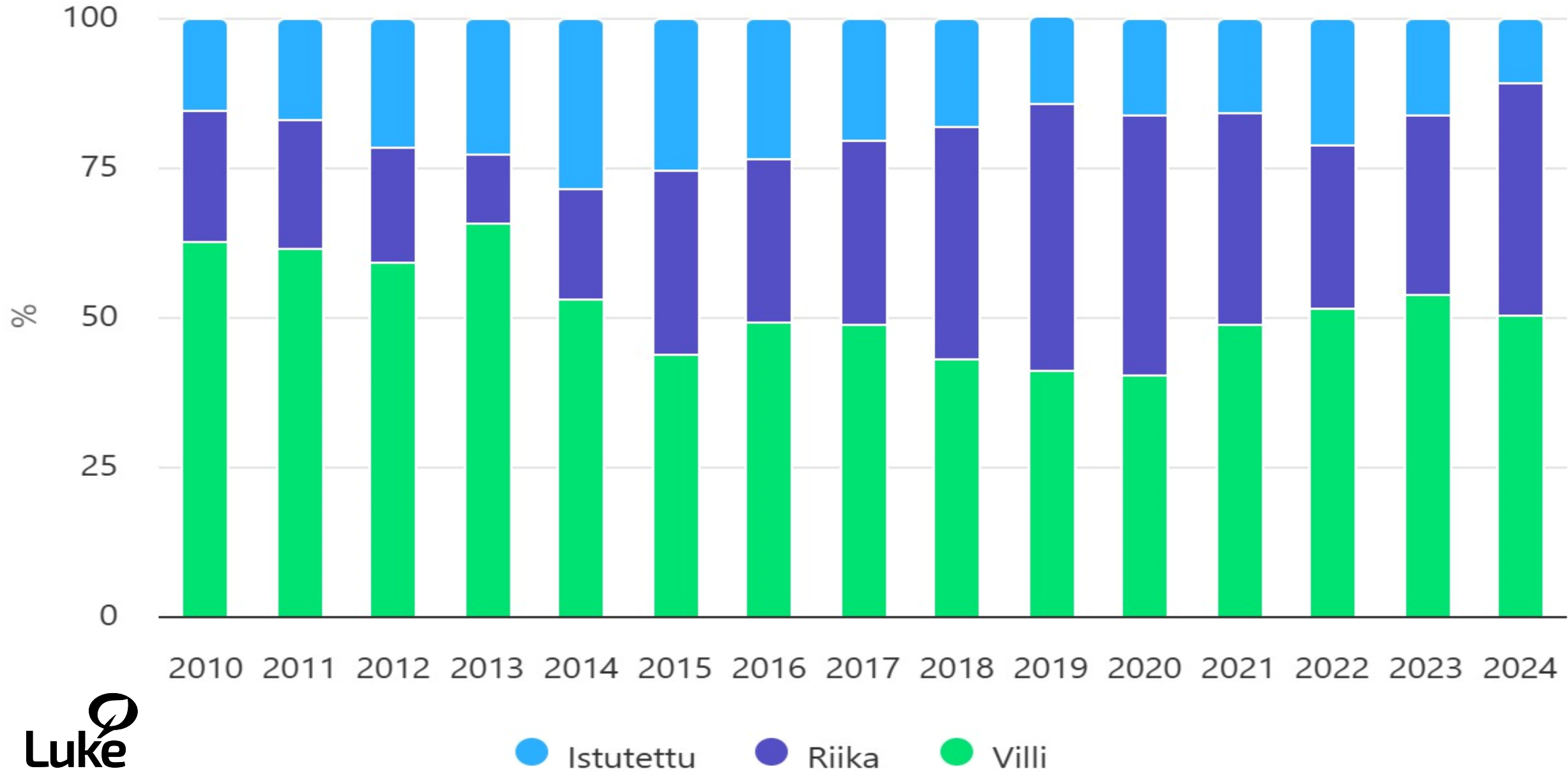

Taimenen vuosiluokkakohtainen saalistuotto

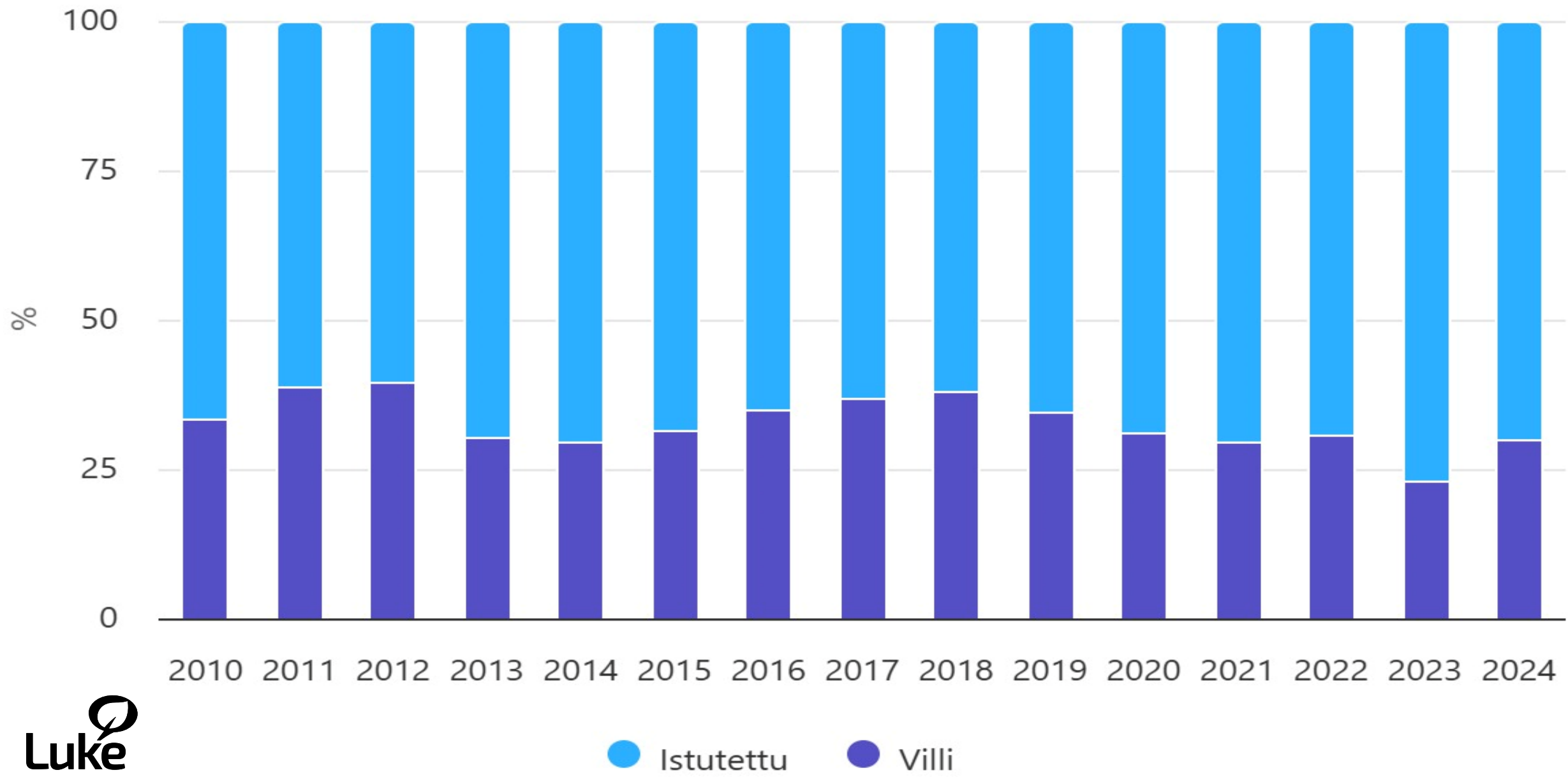
Inarijärven kalataloustarkkailu | Saaliin alkuperä | Siika

© Luke

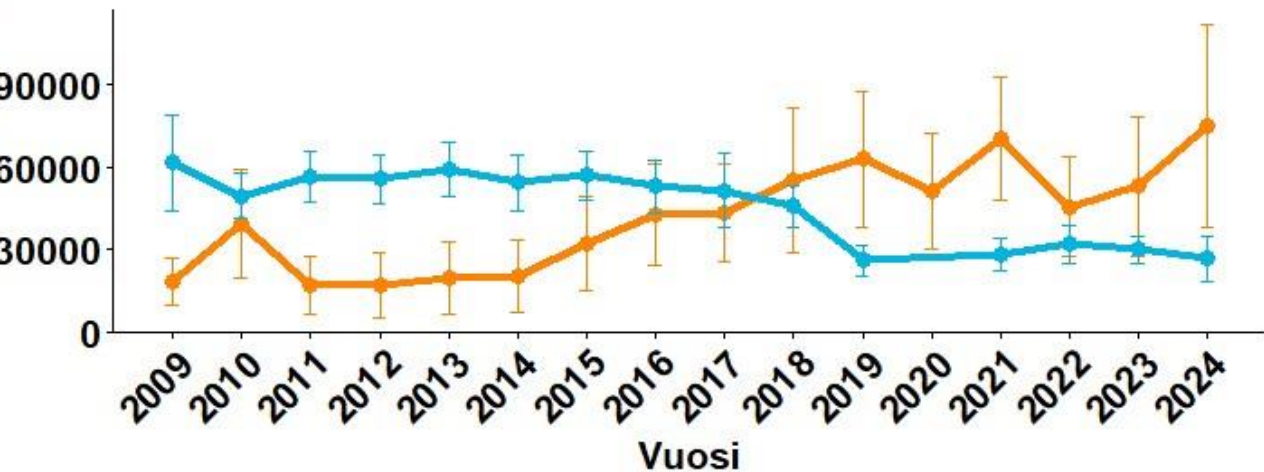
Inarijärven kalataloustarkkailu | Saaliin alkuperä | Taimen

© Luke

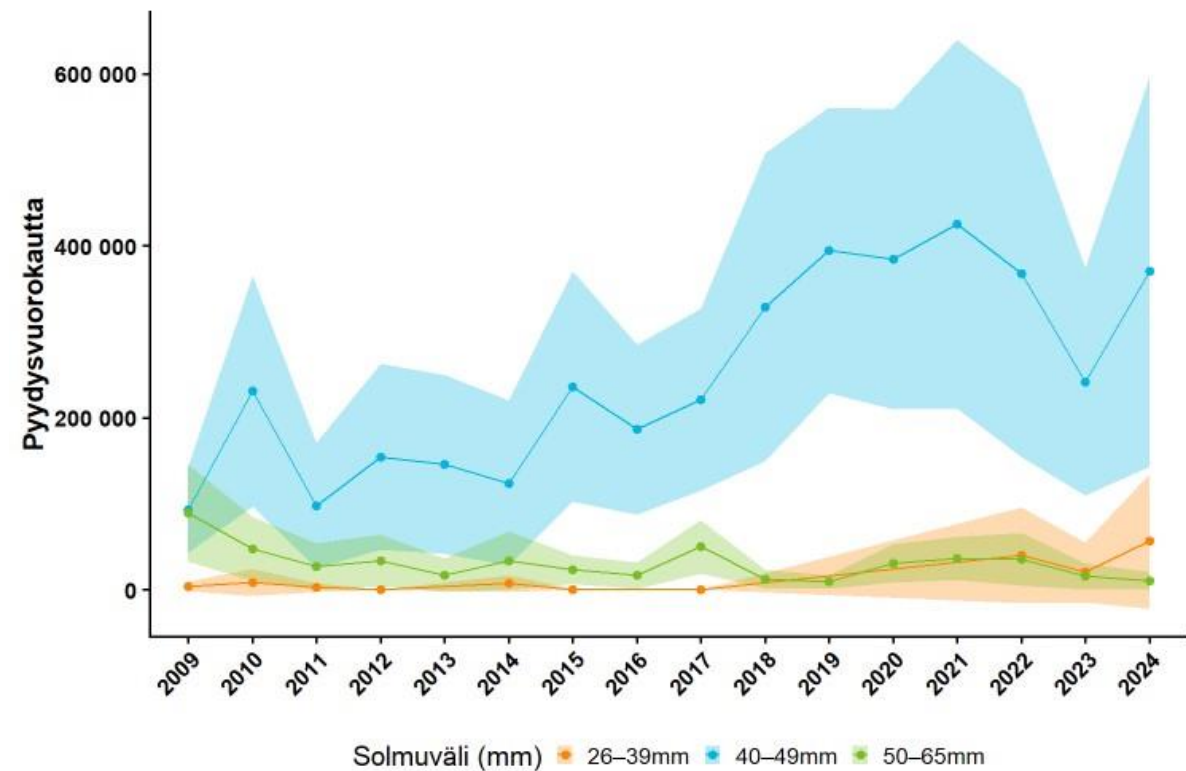
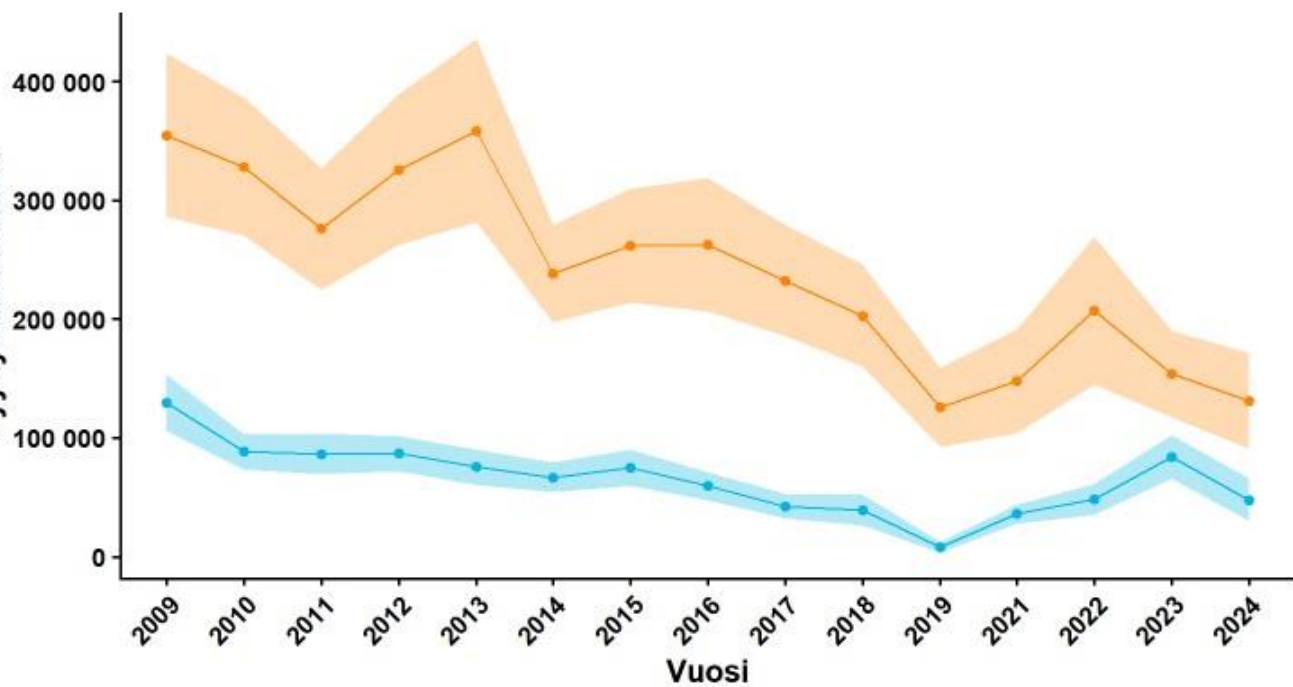
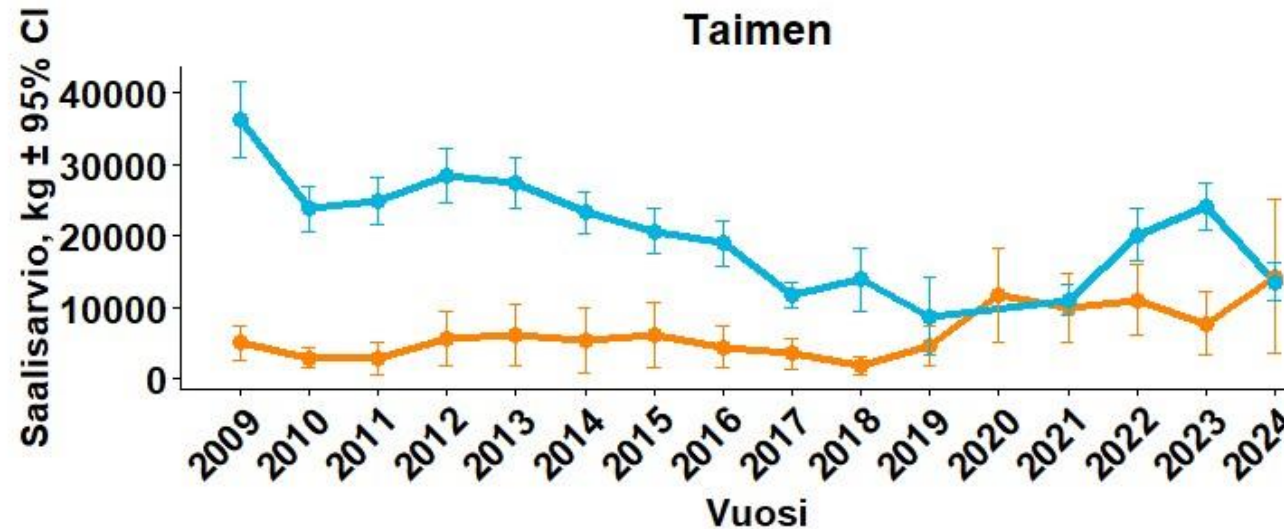

Saaliin arviot vuosittain (95 % CI)

Siika

Taimen

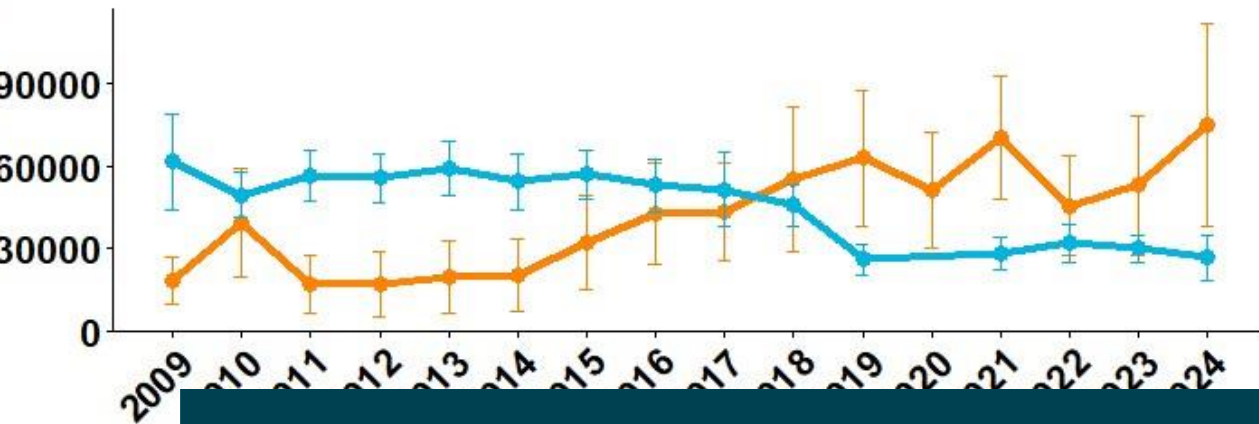

Pyydys ● Verkot ● Vetouistelu

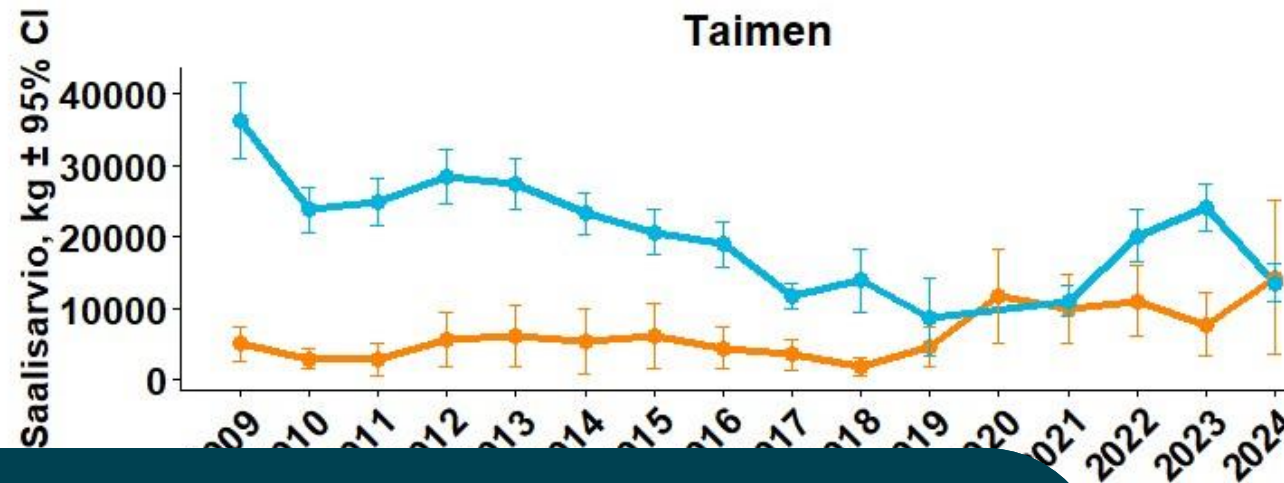
Solmuväli (mm) ● 26-39mm ● 40-49mm ● 50-65mm

Saaliin arviot vuosittain (95 % CI)

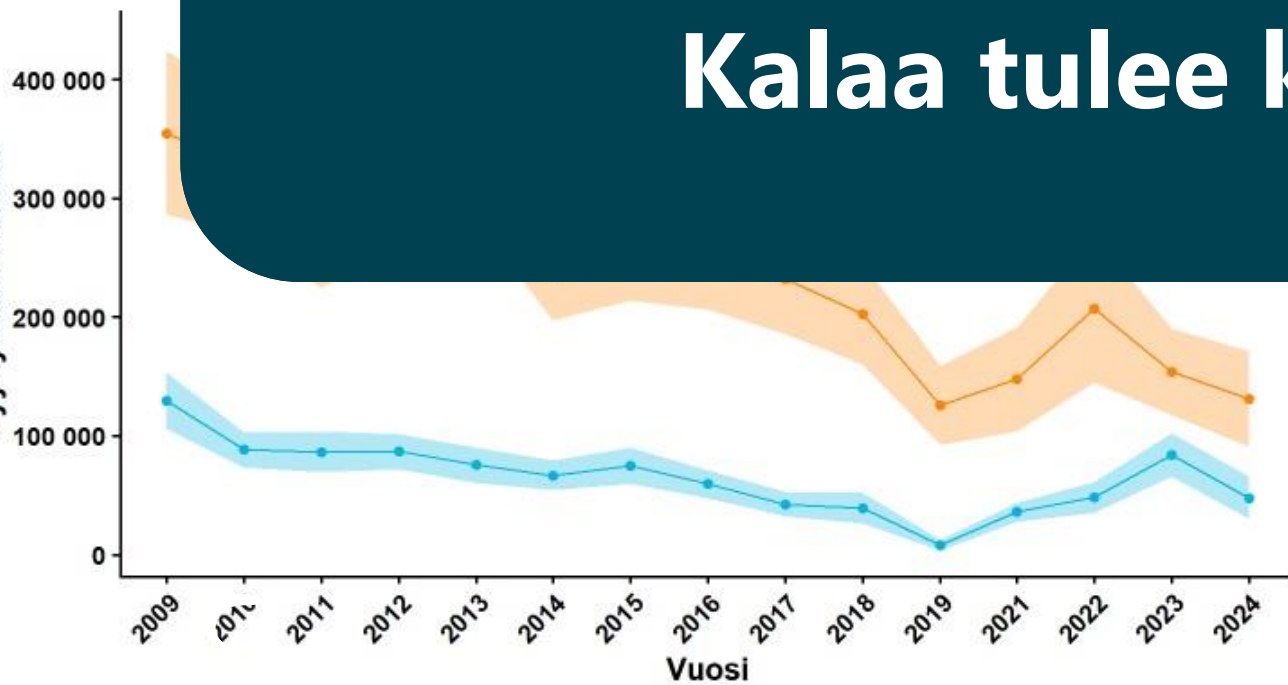
Siika

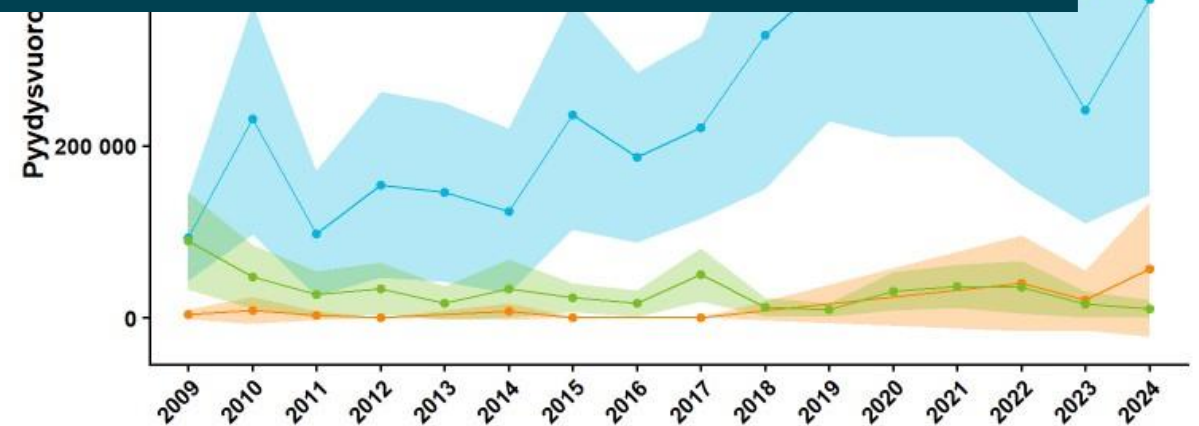
Taimen

Kalaa tulee kalastamalla

Pyydys ● Verkot ● Vetouistelu

Solmuväli (mm) ● 26–39mm ● 40–49mm ● 50–65mm

Johtopäätöksiä

Taimenkompensaatio ei vaikuta toimivan

- johtaa
 - Pienentyvään taimenen saalistuottoon
 - Suurempiin alamittatappioihin
 - Todennäköisesti lisää siian kuolleisuutta

Siian luonnonlisääntyminen vahvaa

- Sekä luonnonkutuista pohjasiikaa että riikaa valtaosa saaliista
- Istutuksilla vähän merkitystä saaliiseen

Sopiva istutusmäärä

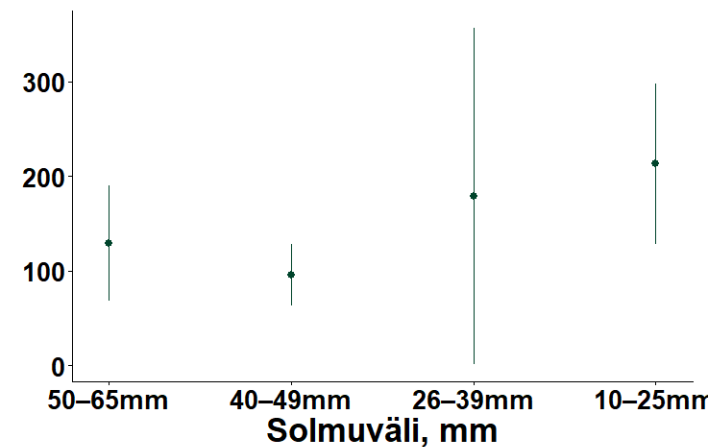
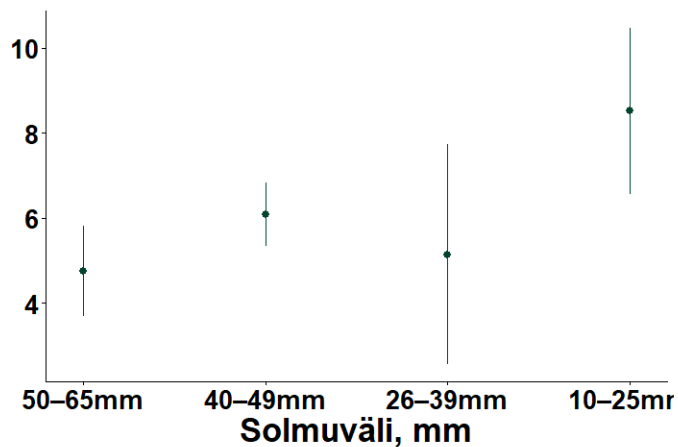
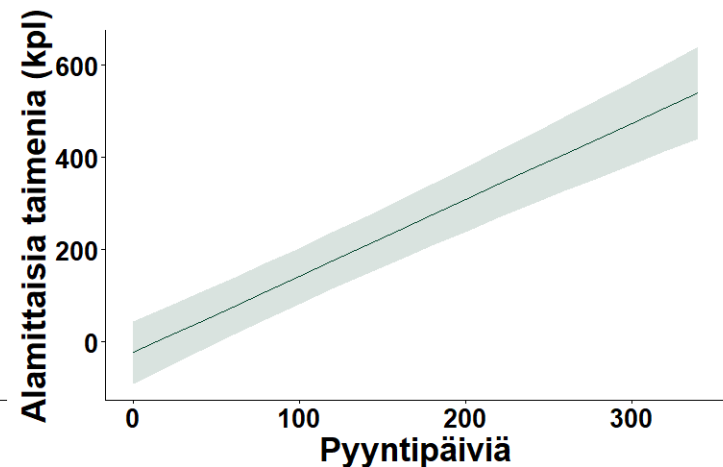
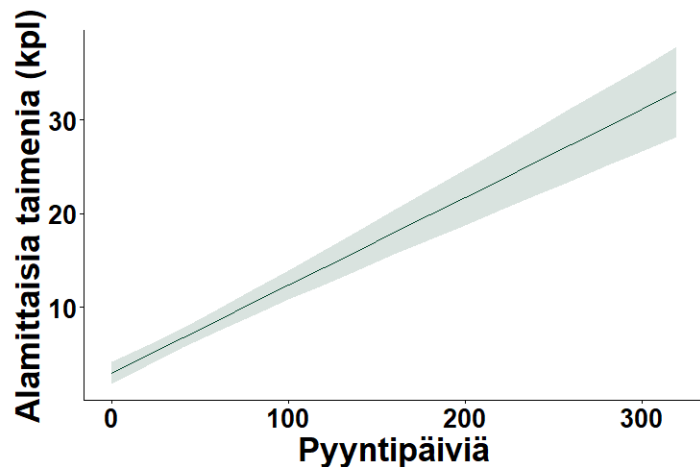
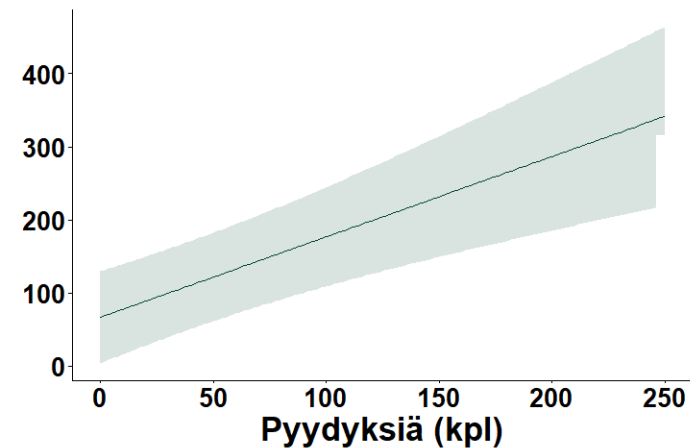
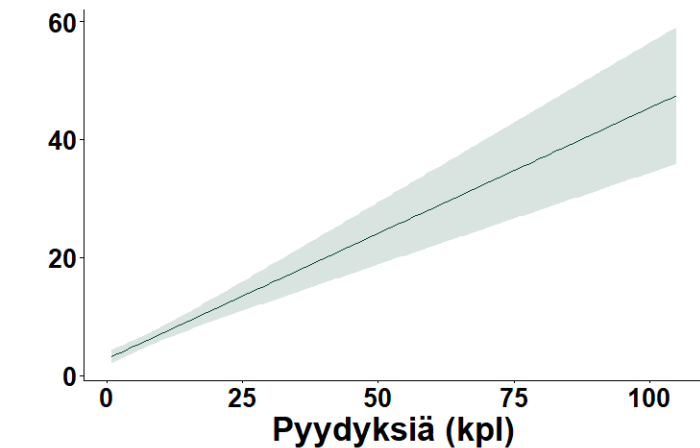
- Onko sellaista?

**Miten
vähennetään
alamittaisia
taimenia
sivusaaliina?**

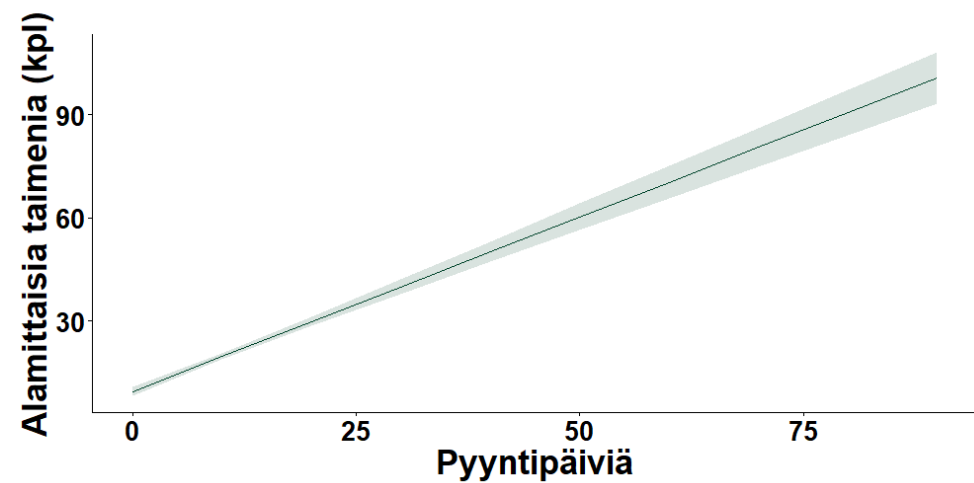
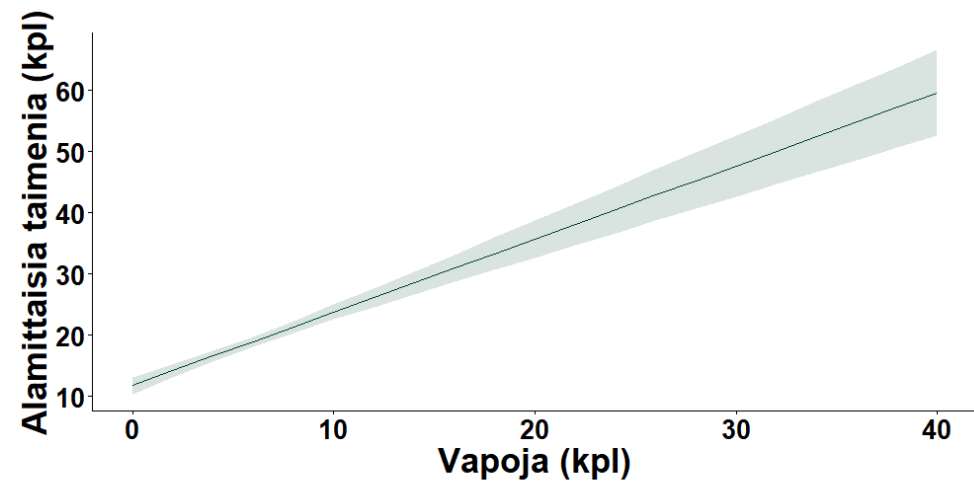

Verkot kotitarve- ja kaupallisessa kalastuksessa

verkko á 30m

Vetouistelu

Julkaistaan
viikolla 48

Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus XX/2025

Inarijärven kalastuksen rakenteelliset muutokset

saaliin kehitys ja sopeutuvan velvoitehoidon merkitys

Nico Alioravainen, Markku Vaajala, Sari Raineva, Sari Siitari,
Mikko Kytökorpi, Aleksi Isoaho, Ari Savikko

